

NEDĚLE 21. BŘEZNA 2021 BOHOSLUŽBY
TŘETÍ DÍL POSTNÍHO SERIÁLU O JONÁŠOVI „Je dobře, že tak planeš, Jonáši?“

ÚVODNÍ SLOVA

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Milost a pokoj od Pána Ježíše Krista, ať je s vámi se všemi.

Milé děti, milé sestry a milí bratři. Přeji vám dobré nedělní ráno. Vítejte na bohoslužbách i při sledování dalšího dílu postního seriálu o Jonášovi a Božím slovu.

Dnes je pátá postní neděle, která se v církevním kalendáři se jmenuje „Judica“,

Dopomoz mi. Budeme společně číst žalm 43

INTROIT Žalm 43 (responzoricky)

Dopomoz mi, Bože, k právu, ujmí se mého sporu, **dej mi vyváznout před bezbožným pronárodem, před člověkem záludným a podlým!**

² Tys přece moje záštita, Bože. Proč zanevřel jsi na mě, proč stále chodit mám zármutkem sklíčen v sevření nepřítele?

³ **Sešli své světlo a svoji věrnost; ty ať mě vedou, ty ať mě přivedou k tvé svaté hoře, k příbytku tvému,**

⁴ a já tam přistoupím k božímu oltáři, k Bohu, zdroji své jásavé radosti, **a hrou na citaru ti budu vzdávat chválu, Bože, můj Bože!**

⁵ Proč se tak trpce rmoutíš, má duše, proč ve mně úzkostně sténáš?

Na Boha čekej, opět mu budu vzdávat chválu, jemu, své spáse. On je můj Bůh.

MODLITBA

Náš milující Otče,

děkujeme, že nás přijímáš ve svém domě, i když jsme se celý týden, rok, možná i celý život toulali na různých cestách, všelijak pochybných i nehybných, někdy lákavých, někdy hodně nebezpečných, daleko od tebe, na cestě k tobě. Děkujeme, že nás tvoje otcovská náruč zahřívá láskou a pochopením. Chceme se změnit, chceme jít po tvé cestě, v síle tvého slova, směrem k bližním, ve svobodě, s nadějí. Prosíme o tvé laskavé doprovázení. Prosíme o Ducha svatého. Pro Ježíše Krista, tvého syna a našeho bratra tě o to prosíme. Amen.

BIBLICKÉ ČTENÍ Lukášovo evangelium 15. kapitola verše 25-32 (Daniel Korábek)

25 Starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec.

26 Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to má znamenat.

27 On mu odpověděl: „Vrátil se tvůj bratr, a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že ho zase má doma živého a zdravého.“

28 I rozhněval se a nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel a domlouval mu.

29 Ale on mu odpověděl: „Tolik let už ti sloužím a nikdy jsem neporušil žádný tvůj příkaz; a mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli.

30 Ale když přišel tenhle tvůj syn, který s děvkami prohýřil tvé jmění, dal jsi pro něho zabít vykrmené tele.“

31 On mu řekl: „Synu, ty jsi stále se mnou a všechno, co mám, je tvé.

32 Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.““

PÍSEŇ Evangelický zpěvník 161

1. Tebe, Bože, chválíme, Pane, tvoji ctíme sílu. Před tebou se skláníme, tvému divíce se dílu. Tys od věků na věky, Bože mocný veliký.

2. Andělů tě chválí sbor, serafů a cherubínů, každý v světě vzdává tvor slávu tobě, Hospodinu; ze všech světa zní to stran: Svatý, svatý, svatý Pán.

3. Ctí tě, Otče, na zemi všichni velicí i malí, sbor tvůj s lidmi se všemi uctívá tě, vroucně chválí; čest a chválu přináší tvému Synu Ježíši.

4. Pane mocný, Bože náš, ve svém skloň se slitování! Dle svých slibů, víme, dáš svoje nám všem požehnání. K tobě duše vzhlížejí, ty jsi naší nadějí.

BIBLICKÉ ČTENÍ Jonáš 4

1 Jonáš se velice rozezlil a planul hněvem. 2 Modlil se k Hospodinu a řekl: „Ach, Hospodine, což jsem to neříkal, když jsem byl ještě ve své zemi? Proto jsem dal přednost útěku do Taršíše! Věděl jsem, že jsi Bůh milostivý a plný slitování, shovívavý a nesmírně milosrdný, že tě jímá lítost nad každým zlem. 3 Nyní, Hospodine, vezmi si prosím můj život. Lépe abych umřel, než abych žil.“ 4 Hospodin se však otázal: „Je dobře, že tak planeš?“ 5 Jonáš totiž vyšel z města, usadil se na východ od něho a udělal si tam přístřešek. Seděl v jeho stínu, aby viděl, co se bude ve městě dít. 6 Hospodin Bůh nastrojil skočec, který vyrostl nad Jonášem, aby mu stínil hlavu a zbavil ho zloby. Jonáš měl ze skočce velikou radost. 7 Příštího dne za svítání nastrojil však Bůh červa, který skočec nahlodal, takže uschl. 8 Když pak vzešlo slunce, nastrojil Bůh žhavý východní vítr a slunce bodalo Jonáše do hlavy, až úplně zemdlel a přál si umřít.

Řekl: „Lépe abych umřel, než abych žil.“ 9 Bůh se však Jonáše otázal: „Je dobře, že pro ten skočec tak planeš?“ Odpověděl: „Je to dobře. Planu hněvem až k smrti.“

10 Hospodin řekl: „Tobě je líto skočce, s kterým jsi neměl žádnou práci, jemuž jsi nedal vzrůst; přes noc vyrostl, přes noc zašel. 11 A mně by nemělo být líto Ninive, toho velikého města, v němž je víc než sto dvacet tisíc lidí, kteří nedovedou rozeznat pravici od levice, a v němž je i tolik dobytka?“

KÁZÁNÍ

Mise skončila. Na podruhé se to povedlo. Jonáš hlásal v Ninive Hospodinovo slovo a teď čeká na jeho naplnění. Usadil se pěkně pohodlně na vršku za městem, udělal si tam přístřešek a dychtivě hledí směrem k Ninive, aby viděl, co se bude ve městě dít. Jak to Hospodin udělá? Jak zničí tak veliké město? Vichřicí nebo ohněm nebo zemětřesením? Nebo snad zase potopou? Jakou zbraň použije tentokrát? Jonáš sedí a dívá se. Snad se i škodolibě těší na tu podívanou, až celé to pohanské město zahyne a s ním i muži, ženy, děti i ta zvířata. Jonáš se stal cynickým divákem, chce se z dálky podívat na to, co se stane druhým, a jemu se nestane. Dlouho se nic neděje. Jonáš si brumlá do vousů: „Ale slovo Hospodinovo znělo přece jasně „Po čtyřiceti dnech bude Ninive zničeno“ a basta, žádná naděje. Nebo? Že by? Že by se Bůh zase slitoval? Že by nesplnil své slovo? Jak teď vypadám? Jako totální blbec! Já jsem věděl, že to špatně dopadne, proto jsem chtěl uprchnout do Taršíše.“ Jonáše popadla šílená zlost, jeho ego utrpělo ránu, kopal kolem sebe, vztekal se. A v tom vzteku se začal modlit k Bohu: „*No, prosím, Hospodine, neříkal jsem to ještě doma? Právě proto jsem předtím utíkal na moře. Věděl jsem, že jsi Bůh milostivý a soucitný, shovívavý a nesmírně trpělivý, velmi laskavý a který od zla upouští. Radši mě teď, Bože, rovnou zabij. To radši umřu, než abych žil.*“ Bůh Jonášovi odpověděl: „*Je dobře, že takhle planeš, Jonáši, myslíš, že se zlobíš právem?*“

Jonáš se zase modlí. Naposledy se modlil v břiše ryby, když byl v náručí smrti a prosil Boha, aby ho zachránil. Teď se modlí ve vzteku, a prosí Boha, aby si vzal jeho život. Jonáš je vnitřně rozervaný, plácá se ve svých emocích, je sám v sobě nejistý, a vybíjí si to na druhých. Sám neposlušný, ale druzí by měli být slušní a poslušní. Teď plane spravedlivým hněvem, protože přece touží po spravedlnosti, nemůže se smířit s Božím soucitem a milosrdenstvím pro všechny. Považuje to za slabost a nedodržení slova. Už se to jednou stalo, že ten neposlušný, utíkající prorok Jonáš se na svém útěku od Boha stal misionářem. Teď se zase nechtěně stává vyznavačem. Jonášova výčitka je totiž krásné vyznání. Ano, Bůh je milostivý a soucitný, neskonale trpělivý a milosrdný. A Jonáš to Boží milosrdenství sám na sobě už zakusil, tak proč ho nepřeje svým nepřátelům? Vždyť milosrdenství, které Jonáš Bohu tolik vyčítá, nás všechny, včetně Jonáše, drží nad vodou, zachraňuje z propastí a tůní, uzdravuje na těle i na duši a dává nám možnost změny a nového začátku.

Bůh Jonášovi odpověděl: „*Je dobře, že takhle planeš, Jonáši?*“ Bůh Jonáše neopustil ani v jeho hněvu a zlosti. Je s ním a podává mu pomocnou ruku, klíč k jeho vzteku, chce ho zastavit a vést k sebereflexi. Tak jako se snažil zastavit Kaina, když se rozvztekal, že nepřijal jeho oběť. Ta Boží otázka i nás může zastavit v našem hněvu, i v tom spravedlivém: „*Je dobře, že takhle planeš, Jonáši?*“ Jonáš tehdy neodpověděl.

A tak mu dává Bůh další lekci. Minule nastrojil velrybu, aby ho spolkla a teď nastrojil skočec, aby udělal Jonášovi hezký stín a zbavil ho vzteku. Zdá se, že to funguje. Jonáš má ze skočce radost.

Druhý den ale Bůh nastrojil červa a ten rostlinku nahlodil a skočec uschnul. A ještě aby to nebylo málo, nastrojil Bůh žhavý východní vítr. Jonáš neměl ani trochu stínu, ostré polední slunce mu bodalo do hlavy, měl úpal, nařikal a chtěl raději umřít.

A Bůh se ho znovu ptá: „*Jonáši, je dobře, že pro ten skočec tak planeš? Je to dobře radovat se z vlastní pohodičky a přitom být cynický a lhostejný ke svému okolí?*“

A tentokrát Jonáš odpověděl: „*Je to dobře. Planu hněvem až k smrti.*“ Jsem vděčná, že to Jonáš řekl.

I pro mě je teď snazší přiznat, že i já někdy planu hněvem a mám pocit, že spravedlivě. Ale nad každým naším hněvem visí Boží otázka, Boží pošťouchnutí – neplanete hněvem kvůli malichernostem a zlo, které se rozpíná kolem, necháte být? Není ten spravedlivý hněv jen převlečená ješitnost? Jonáš se hněvá až k smrti, je schvácen tvrdostí svého srdce a touhou po odplatě. Taková zloba a nastrádané křivdy, které si člověk v sobě hromadí, a někdy i hýčká, celý život, dokážou pořádně vyčerpat, berou energii k životu, požívají tvořivost a svobodu, zkrátka táhnou člověka k smrti.

Ale Hospodin Jonášovi i nám nastavuje svoje zrcadlo, svůj úhel pohledu, svou milosrdnou tvář: „*Tobě je líto skočce, s kterým jsi neměl žádnou práci, jemuž jsi nedal vzrůst, přes noc vyrostl, přes noc zašel. A mně by nemělo být líto Ninive, toho velikého města, v němž je víc než sto dvate tisíc, kteří nedovedou rozeznat pravici od levice, a v němž je i tolik dobytka?*“

Kniha Jonáš končí Boží otázkou. Po jaké spravedlnosti toužíš, Jonáši? Po spravedlnosti, která přináší zkázu a zničení? Nebo po spravedlnosti Boží, která je bytostně spjatá s milosrdenstvím? Po spravedlnosti, která dá stejný výdělek i tomu dělníkovi, který přišel na vinici jako poslední, zatímco ostatní nesli tíhu celého dne? Po Boží lásce, která přijímá i toho marnotratného syna, i ženu prodejnou i celníka Zachea? Po jaké spravedlnosti toužíme? Po té milosrdné nebo po té naší samospravedlivé, která soudí přísněji druhé než nás?

Kniha Jonáš končí Boží otázkou a Jonášovu odpověď se nedozvíme, protože tu odpověď chce Bůh slyšet od každého z nás. Je to Boží otázka do našeho svědomí.

Došli jsme s Jonášem na konec cesty. Víc už se o něm nedozvíme. Nedozvíme se ani víc o obyvatelích Ninive, třeba jak jim to jejich polepšení dlouho trvalo a jaké to mělo dopady na jejich dobytek. Ale to není až tak důležité. S Jonášem jsme sice došli na konec cesty, ale naše cesta s Bohem milosrdným a soucitným, který nás neopouští a dává nám lekce své lásky, trvá dál. Přeji nám, abychom na té naší cestě se slovem Božím zažívali aha efekty, proměny, výzvy, jeho velikou moc a sílu zachránit a spasit. Přeji nám více milosrdenství a méně soudů, více lásky a méně odplaty, více radosti a vděčnosti a méně ukřivděnosti a zatrpklosti.

Přeji nám, abychom to Jonášovo vyznání, že Bůh je milostivý a soucitný, neříkali ve výčitce, ale v radosti, vždyť z Božího milosrdenství jsme na živu nejen my, ale i zvířata. Amen.

PŘÍMLUVNÉ MODLITBY + MODLITBA PÁNĚ

Hospodine, Písmo nám svědčí, že máš slitování i s velikým městem, plným lidí a dobytka, prosíme, měj slitování i s námi a světem, který nás obklopuje.

Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Hospodine, Písmo nám svědčí, že jsi měl trpělivost i s Jonášem, který tak málo pochopil z Tvého milosrdenství, a přesto byl celým svým životem svědectvím právě o tom milosrdenství. Prosíme, měj trpělivost i s námi.

Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Buď s námi, když nám docházejí síly. Pomoz nám dodávat naději a sílu i světu kolem nás, kterému jakoby už docházely síly. Prosíme, buď posilou všem nemocným, buď nablízku všem osamělým a opuštěným, buď nadějí všem umírajícím.

Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

Tvé slovo, Bože, ať se stane v našich životech, v našich vztazích, v našich rozhodováních, ať se zabydlí v našich srdcích, ať mu nasloucháme v našich kostelích, na našich biblických hodinách, doma i ve sboru. Voláme k Tobě: **Pane, smiluj se.**

PROSTOR PRO NAŠE OSOBNÍ MODLITBY.

Voláme k tobě spolu s křesťany na celém světě:

Otče náš, který jsi v nebesích, posvět se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi, chléb náš vezdejší dej nám dnes, a odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého, neboť tvé jest království i moc i sláva na věky, amen.

PÍSEŇ Evangelický zpěvník Dodatek 694 V království božím místa dost

Ref. V království Božím místa dost, dál, kdo chce vejít, vzácný host. Místa je dost i pro hříšníky, vstupným je smysl pro radost. Zpívejte píseň chvály, vzdejte díky, Pán zve nás dál, Pán zve nás dál.

1. Reptající zákoníci netají svou zlost. Je jim k zlosti, že tu hostí divnou společnost.

Zpívejte píseň chvály, vzdejte díky, Pán zve nás dál, Pán zve nás dál.

2. Slyšte jen, jak ven se nese jásoť, zpěv a smích. Vprostřed otec raduje se z synů ztracených. Zpívejte píseň chvály, vzdejte díky, Pán zve nás dál, Pán zve nás dál. Ref.

3. Nalezen je, zase ožil, ten, kdo zahynul, nachystejte roucho bílé, prostírejte stůl. Zpívejte píseň chvály, vzdejte díky, Pán zve nás dál, Pán zve nás dál.

4. Na nebi i na zemi teď stejná píseň zní: Bude první, ten kdo přišel jako poslední. Zpívejte píseň chvály, vzdejte díky, Pán zve nás dál, Pán zve nás dál. Ref.

<https://soundcloud.com/ecirkev/694-v-kralovstvi-bozim-mista-dost>

POSLÁNÍ

„Bud'te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec. Nesud'te, a nebudete souzeni; nezavrhujte, a nebudete zavrženi; odpouštějte, a bude vám odpuštěno.“ (Lukášovo evangelium 5,36-37)

POŽEHNÁNÍ

Hospodin ti žehná a ochrání tě.

Hospodin nad tebou rozjasňuje svou tvář a je ti milostiv.

Hospodin k tobě obrací svou tvář a obdarovává tě pokojem.

PÍSEŇ Evangelický zpěvník Dodatek 690 Soudce všeho světa, Bože

1. Soudce všeho světa, Bože, před trůnem tvým nepomůže žádnému krása, moc jeho, byť měl slávu světa všeho.
2. Jediné může pomoci uniknout pekla zlé moci, být v srdci pokorný tichý, své vyznávat Bohu hříchy.
3. Kdo se před tváří tvou sklání, smí doufat v tvé smilování, v lásce že hříšné přijímáš, svým slovem duši těšit znáš.
4. Slituj se, Pane, nade mnou, dávej vždy duši pokornou, ať tvoje milost, láska tvá v mém srdci navždy zůstává.

OHLÁŠKY

Dnešní bohoslužby pro vás připravila naše farářka Drahomíra Dušková Havlíčková.

Přejeme vám všem požehnanou neděli a krásné jaro!

Včera se v našem kostele konala svatba Karolíny Kotěrové a Jakuba Pečenky, svatební obřad vedl kazatel Církve bratrské z Kolína.

Dnes se původně mělo konat Výroční sborové shromáždění, ale vzhledem k protipandemickým opatřením se konat nemůže, většinu materiálů máme připravenou, zprávy budou brzy k dispozici, v pondělí na své schůzi bude staršovstvo schvalovat rozpočet, kterým se zatím sbor bude řídit, než ho odsouhlasí Výroční sborové shromáždění. Českobratrská církev evangelická se připojuje k celorepublikové iniciativě "Minuta ticha za oběti pandemie", která proběhne **v pondělí 22. března 2021 v pravé poledne, zazní také náš zvon.**

Ve středu v 18 hodin vás zveme **na další Abecedu Křesťanství**, budeme ještě pokračovat s tématem VEČEŘE PÁNĚ

Celé postní období probíhá **Postní sbírka Diakonie**, ke které se v našem sboru tradičně připojujeme. Její výtěžek letos podpoří komunitní školku v Libanonu, kterou navštěvují děti syrských uprchlíků i děti z chudých libanonských rodin. Už jsme vybrali 1 800 Kč.

Děkujeme!

Také je stále možné nosit trvanlivé potraviny a základní drogerii do **potravinové pomoci** v regionu Čáslav. Děkujeme!!!

Příští neděli budeme společně slavit **Květnou neděli při bohoslužbách pro malé i velké** a po skončení bohoslužeb děti sestaví před kostelem KRÍŽ z kamenů, které ozdoby.

Minulou neděli se při sbírce vybralo 420 Kč, dnešní sbírka je určena na činnost našeho sboru.

MINUTA TICHÁ ZA OBĚTI PANDEMIE

Českokobratrská církev evangelická se připojuje k celorepublikové iniciativě "Minuta ticha za oběti pandemie", která proběhne v pondělí 22. března 2021 v pravé poledne.

V pondělí 22. března uplyne jeden rok od úmrtí první oběti koronaviru v naší zemi. V průběhu následujících dvanácti měsíců zemřelo v souvislosti s pandemií virového onemocnění covid-19 dalších více než dvacet tisíc našich spoluobčanů. Mnohé další oběti patrně nejsou zahrnuty ve statistikách. Je jisté, že počet se ještě zdaleka neuzavřel.

Jako občané, publicisté a aktivisté vyzýváme českou společnost, aby si památku obětí pandemie připomenula. Jsme přesvědčeni, že společné sdílení smutku a vzpomínek na oběti umožní naší společnosti lépe a důstojněji vykročit do budoucnosti, která nás po skončení pandemie čeká. Bude v ní mnoho nových výzev, jež se budeme muset naučit zvládat. Ale památka obětí by vyhasnout neměla.

Vyzýváme ke společné minutě ticha v pravé poledne v pondělí 22. března. Přispěje-li k této vzpomínce vyzvánění kostelních zvonů, připomínka památky obětí v médiích či důstojné a všech politických motivů prosté vzdání úcty obětem z úst veřejně působících osobností, budeme si jako společnost moci říct, že jsme nenechali zvítězit lhostejnost a nezájem o osudy druhých.

Budeme vděční za šíření této výzvy všemi, kteří budou respektovat, že chvíle smutku neslouží hledání viníků či zdůrazňování jakýchkoliv dílčích zájmů. Smutek a smrt v době pandemie už z naší společné paměti nevymažeme. Minuta ticha za oběti pandemie má být aktem solidarity a úcty k obětem a jejich pozůstalým, ale i vděkem za život, jehož cenu si v této době uvědomujeme víc než kdy dřív. Minutu ticha jako velké společné gesto jsme jim všem dlužni.

Zdroj: tisková zpráva, www.minutaticha.cz